

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Cdo/68/2022
Identifikačné číslo spisu:	7611214112
Dátum vydania rozhodnutia:	24.08.2022
Meno a priezvisko:	JUDr. Ivan Rumana
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2022:7611214112.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: R. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. XX, E. zast. Bečarik & partners, s.r.o., AK so sídlom Letná 37, Spišská Nová Ves proti žalovanému: DETEKTÍVNA INFORMAČNÁ SLUŽBA, s.r.o., so sídlom Antona Bernoláka 51, Žilina, IČO: 36 385 832 zast. JUDr. Annou Mozolíkovou, advokátkou so sídlom Palárikova 1449, Čadca, o náhradu škody, vedenom na Okresnom súde Spišská Nová Ves pod sp.zn. 5C/77/2011, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach zo dňa 13. októbra 2021, č.k. 11Co/90/2020-518, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaná nemá nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Košiciach (ďalej len „odvolací súd“) potvrdil vo výroku o zamietnutí žaloby a o trovách konania rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves (ďalej len „súd prvej inštancie“) z 01. októbra 2019, č. k. 5C/77/2011-481, ktorým súd prvej inštancie konanie v časti o zaplatenie náhrady škody v sume 218,83 eur s príslušenstvom a príslušenstva zostávajúcej časti uplatnenej náhrady škody zastavil, vo zvyšnej časti žalobu o nároku na náhradu škody zamietol a priznal žalovanej náhradu trov konania v rozsahu 18,74% trov konania.

2. Odvolací súd poukázal na to, že z odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie vyplýva, že žalobca sa žalobou domáhal určenia neplatnosti výpovede z 24. novembra 2008 a náhrady škody. Rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves z 06. mája 2010, č. k. 5C/35/2009-94 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach z 26. júla 2011, č. k. 3Co/82/2011-136 bolo určené, že výpoveď z 24. novembra 2008 daná žalobcovi žalovanou podľa § 63 ods. 1 písm. b) Zákonníka práce je neplatná. Doplnujúcim rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves z 11. februára 2011, č. k. 5C 35/2009-125 bol návrh žalobcu na náhradu škody vylúčený na samostatné konanie. Predmetom konania zostal nárok na náhradu škody plynúci z neplatného skončenia pracovného pomeru žalobcu danej žalobcovi, o ktorej neplatnosti právoplatne rozhodol súd v konaní vedenom pod sp. zn. 5C/35/2009. Žalobca požadoval v tejto časti nárok na náhradu škody vo výške 2.883,89 eur, ktorú škodu tvoria nevyplatené nemocenské

dávky v období od 21.09.2009 do 18.10.2009 v sume 311,57 eur (za 28 dní práceneschopnosti) a od 07.01.2010 do 19.08.2010 v sume 2.572,31 eur (za 225 dní práceneschopnosti). Žalobca si zároveň uplatnil úroky z omeškania z požadovanej sumy, a to od 11.08.2011 (od právoplatnosti určenia neplatnosti výpovede) do zaplattenia. Žalobca vzal žalobu späť v časti náhrady škody v sume 218,83 eur za obdobie od 07.01.2010 do 01.02.2010 a v časti príslušenstva celkovo uplatnenej náhrady škody.

3. Súd prvej inštancie skúmal otázku naplnenia predpokladov vzniku nároku zo zodpovednosti za škodu na strane zamestnávateľa, ktorá mala byť žalobcovi spôsobená tým, že mu za obdobie jeho dočasnej práceneschopnosti neboli vyplatené nemocenské dávky z dôvodu, že žalovaná ho dňa 28.02.2009, po tom, čo mu dala výpoveď, odhlásila zo Sociálnej poisťovne a neplatila za neho poistné. Vykonaným dokazovaním mal preukázané, že žalobca bol uznaný za dočasne práceneschopného v období od 12.11.2008 do 18.10.2009 a následne aj od 07.01.2010 do 19.08.2010, ktoré obdobia spadajú do obdobia nemocenského poistenia žalobcu z dôvodu pracovného vzťahu so žalovanou. Konštatoval, že podmienkou vzniku nároku na nemocenské dávky a ich výplatu je o.i. podanie žiadosti o priznanie alebo vyplácanie tejto dávky, na ktorú nasleduje rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pričom vo vzťahu k žalobcom uplatnenému nároku za obdobie od 21.09.2009 do 18.10.2009 mal vykonaným dokazovaním preukázané, že si nárok na nemocenské uplatnil nie ako zamestnanec žalovanej, ale ako zamestnanec spoločnosti ARGUS, spol. s r.o., ako aj to, že za obdobie od 21.09.2009 do 18.10.2009 nemal nárok na nemocenské z dôvodu skončenia podporného obdobia. V súvislosti s nárokom na náhradu škody za obdobie od 01.02.2010 do 19.08.2010 bolo podľa súdu prvej inštancie preukázané, že žalobca k 10.01.2013 nedoručil Sociálnej poisťovni žiadosť o nemocenské. Uzavrel, že nevyplatenie nemocenského žalobcovi za sporné obdobia nie je v príčinnej súvislosti s konaním žalovanej, z ktorého dôvodu žalobcovi nárok zo zodpovednosti za škodu voči žalovanej nevznikol, pričom protiprávnym konaním zamestnávateľa nemôže byť samotné odhlásenie žalobcu zo Sociálnej poisťovne a neplatenie poistného, a to aj vzhľadom na zákonnú úpravu, keď v zmysle § 109 ods. 1 zák. č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení (ďalej aj iba ako „ZoSP“) v znení účinnom do 31.12.2010 nárok na nemocenskú dávku zamestnanca nezávisí od plnenia povinností zamestnávateľa platiť a odvádzať poistné na nemocenské poistenie. Dôvod v zamietnutí žaloby v časti uplatneného nároku na náhradu škody spočívajúcej v nevyplatení nemocenského za obdobie od 01.02.2010 do 19.08.2010 videl aj v premlčaní tohto nároku.

4. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením rozsudku súdu prvej inštancie. Podľa žalobcu spočívalo protiprávne konanie žalovanej v daní neplatnej výpovede, neprideľovaní práce, odhlásení zo Sociálnej poisťovne, resp. v neplatení odvodov, pričom bolo v príčinnej súvislosti so vznikom škody, ktorá podľa žalobcu spočívala v nevyplatených nemocenských dávkach za sporné obdobia. Odvolací súd konštatoval, že v prejednávanej veci danie výpovede nebolo priamou príčinou, t.j. nevyvolalo bezprostredne vznik škody spočívajúcej v nevyplatených nemocenských dávkach. Ak dala žalovaná žalobcovi výpoveď, následne postupovala celkom opodstatnene v súlade s § 231 ods. 1 písm. b) bod 1 ZoSP, keďže považovala výpoveď za platnú, a odhlásila žalobcu zo Sociálnej poisťovne. Odhlásenie žalobcu zo Sociálnej poisťovne teda nebolo porušením právnych povinností žalovanej. Pokiaľ ide o nesplnenie povinnosti žalovanej ako zamestnávateľa platiť a odvádzať za žalobcu poistné na nemocenské poistenie, toto jeho porušenie právnej povinnosti takisto nevyvolalo vznik škody, keďže nemalo vplyv na nárok žalobcu na nemocenskú dávku, ktorý nezávisí od plnenia povinností zamestnávateľa platiť a odvádzať poistné na nemocenské poistenie (§ 109 ods. 1 a 2 ZoSP). Napokon tvrdenie žalobcu, že žalovaná konala protiprávne tým, že mu po jeho oznámení, že trvá na tom, aby ho naďalej zamestnávala, neprideľovala prácu, nie je v príčinnej súvislosti so žalobcom tvrdenou škodou, keďže neprideľovaním práce mu nemohla vzniknúť škoda v podobe nevyplatených nemocenských dávok.

5. Odvolací súd považoval za nepochybné, že vznik škody spočívajúcej v nevyplatených nemocenských dávkach žalobcovi za obdobie od 21.09.2009 do 18.10.2009, ktoré mu neboli vyplatené pre neexistenciu nároku na nemocenskú dávku z dôvodu uplynutia podporného obdobia, ani za obdobie od 02.02.2010 do 19.08.2010, keď si bez zbytočného odkladu nespĺnil oznamovaciu povinnosť vo vzťahu k žalovanej, t.j. nepredložil oznámenie o dočasnej pracovnej neschopnosti, resp. vo vzťahu k Sociálnej poisťovni,

ktorej nepredložil žiadosť o nemocenské, nie je v príčinnej súvislosti s konaním žalovanej. Z uvedeného dôvodu žalobcovi nárok zo zodpovednosti za škodu voči žalovanej nevznikol.

6. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie, ktorého prípustnosť odvodzoval z § 421 ods. 1 písm. a) eventúálne c) CSP.

7. Dovolateľ namietal, že žalovaná potom ako mu dala výpoveď aj napriek skutočnosti, že jej písomne oznámil, že považuje výpoveď za neplatnú a žiadal pokračovanie v prideľovaní práce, táto ho odhlásila zo Sociálnej poisťovne ako zamestnanca, prestala zaňho platiť povinné sociálne odvody, neprideľovala mu prácu a neplatila mu náhradu mzdy. Preto konala v rozpore s platnými právnymi predpismi resp. proti dobrým mravom, čoho dôsledkom bola nemožnosť dovolateľa uplatniť si nárok na výplatu nemocenských dávok a tým došlo ku škode na jeho majetku. Protiprávne konanie žalovanej, t.j. neplatná výpoveď a následné odhlásenie zo Sociálnej poisťovne a neplatenie odvodov, je v príčinnej súvislosti so vznikom škody, t.j. nemožnosť uplatnenia si výplaty nemocenských dávok a ich nevyplatenie.

8. Pracovníci Sociálnej poisťovne, pob. Žilina v ich oznámeniach uvádzajú, že si dovolateľ neuplatnil, resp. nepožiadaval o výplatu nemocenského, si zároveň svojim vlastnými tvrdeniami odporujú, keď v oznámení Sociálnej poisťovne, pob. Žilina z 11.07.2013 uviedli, že: „Vzhľadom nato, že ku dnešnému dňu nie sú určené sumy vymeriavacích základov na nemocenské poistenie, nie je možné ani informatívne vypočítať sumu nemocenského, na ktoré by Vám vznikol nárok v prípade, že by ste si bol včas uplatnil nárok na nemocenské.“ Z tohto oznámenia je zrejmé, že dovolateľovi, by nebolo vyplatené nemocenské ani v prípade jeho včasného požiadania, lebo zo strany žalovanej došlo k protiprávnemu konaniu, ktoré je v príčinnej súvislosti so škodou na majetku dovolateľa, keď nebolo možné vypočítať nemocenské a toto následne aj vyplatiť

9. Dovolateľ navrhol, aby najvyšší súd napadnutý rozsudok odvolacieho zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a zároveň žiadal priznať nárok na náhradu trov konania.

10. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená v súlade s § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) rozhodnutia dovolacieho súdu je uvedené v nasledovných bodoch.

11. Dovolací súd vychádzajúc z obsahu dovolania (§ 124 ods. 1 CSP) ustálil, že dovolateľ vyvodzoval prípustnosť dovolania z § 421 ods. 1 písm. a), eventúálne c) CSP otázkou „príčinnej súvislosti protiprávneho konania žalovanej, t.j. danie neplatnej výpovede, odhlásenie zo Sociálnej poisťovne, neplatenie odvodov, a škody na majetku dovolateľa, t.j. nemožnosť uplatnenia si výplatu nemocenských dávok a ich nevyplatenie.“

12. V prejednávanej veci dovolateľ namietal nesprávne právne posúdenie existencie príčinnej súvislosti ako základného predpokladu zodpovednosti žalovanej za škodu. Dovolací súd mal v zhode so súdom prvej inštancie a odvolacím súdom za to, že tento predpoklad zodpovednosti žalovanej za škodu splnený nebol poukazom na odseky 20. až 27. odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu. Dovolateľ nepreukázal, že ním tvrdený nesprávny postup žalovanej mal priamy a bezprostredný vplyv na škodu mu vzniknutú.

13. Dovolateľ sa v konaní domáhal náhrady škody za dve sporné obdobia, a to od 21.09.2009 do 18.10.2009 a od 02.02.2010 do 19.08.2010. Dovolací súd z podaní Sociálnej poisťovne založených v súdnom spise zistil, že dovolateľ bol nemocensky poistený od 01.12.2004 do 31.08.2011 z dôvodu poistného vzťahu so žalovanou a od 25.07.2006 do 15.11.2008 z dôvodu poistného vzťahu so spoločnosťou Argus, spol. s r.o.

14. K prvému spornému obdobiu dovolací súd poukazuje na podania Sociálnej poisťovne, z ktorých

vyplýva jednak, že nemocenské dávky, ktoré si uplatnil ako zamestnanec spoločnosti Argus spol. s.r.o. mu boli vyplácané od 16.11.2008 do 20.09.2009 a následne od 21.09.2009 do 18.10.2009 mu neboli nemocenské dávky vyplácané z dôvodu vyčerpania podpornej doby, ktorá trvala do 20.09.2009. Navyše dovolateľ vo výpovedi na pojednávaní dňa 11.05.2009 uviedol, že potvrdenie o práceneschopnosti predložil inému zamestnávateľovi, a to spoločnosti Argus, s.r.o., pričom zaslanie dokladu o práceneschopnosti zo dňa 12.11.2008 spoločnosti Argus, spol. s.r.o. potvrdil aj v písomnom podaní doručenom súdu prvej inštancie dňa 11.06.2012. Z uvedeného vyplýva, že tak ako správne uviedli súdy nižších inštancií v súvislosti s prvým sporným obdobím neboli splnené predpoklady vzniku nároku zo zodpovednosti za škodu, a to protiprávne konanie na strane zamestnávateľa a ani existencia príčinnej súvislosti medzi škodou a protiprávnym konaním.

15. K druhému spornému obdobiu dovolací súd poukazuje na podanie Sociálnej poisťovne, pobočka Žilina zo dňa 10.01.2013 z ktorého vyplýva, že v súvislosti s dočasnou práceneschopnosťou dovolateľa nebola ku dňu 10.01.2013 Sociálnej poisťovni, pobočka Žilina doručená žiadosť o nemocenské. Pričom z § 109 ods. 2 ZoSP vyplýva, že jednou z podmienok ustanovených zákonom na vznik nároku na o.i. nemocenskú dávku a podanie žiadosti o priznanie alebo vyplácanie dávky. Sociálna poisťovňa odporučila dovolateľovi požiadať o nemocenské prostredníctvom originálu potvrdenia o dočasnej pracovnej neschopnosti, ktoré podľa jeho vyjadrenia odovzdal Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny SR. V prípade doručenia žiadosti o nemocenské Sociálna poisťovňa nárok na nemocenské posúdi a v prípade vzniku nároku nemocenské žalobcovi spätne vyplatí. Z uvedeného teda vyplýva, že bolo práve na dovolateľovi, aby predmetné doklady spolu so žiadosťou o priznanie nemocenského odovzdal Sociálnej poisťovni, a teda tak ako správne uviedli súdy nižších inštancií rovnako tak v súvislosti s druhým sporným obdobím neboli splnené predpoklady vzniku nároku zo zodpovednosti za škodu, a to protiprávne konanie na strane zamestnávateľa a ani existencia príčinnej súvislosti medzi škodou a protiprávnym konaním. Nemôže byť na ťarchu zamestnávateľovi, ak si sám zamestnanec nesplní svoju povinnosť.

16. Dovolací súd uzatvára, že odvolací súd dospel k správne právnemu záveru, keď konštatoval, že neboli naplnené predpoklady vzniku nároku zo zodpovednosti za škodu dovolateľa, a to protiprávne konanie žalovanej a priama príčinná súvislosť. So zreteľom na uvedené dovolací súd dovolanie žalobcu, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné, odmietol (§ 447 písm. c) CSP).

17. Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodnutie o nároku žalovanej na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

18. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.